

**ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W ŁODZI**

PNIK-I.4131.390.2025

Łódź, 29 maja 2025 r.

Rada Miejska w Białej Rawskiej

Zawiadomienie o wszczęciu postępowania

Na podstawie art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907 i 1940) w związku z art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572)

zawiadamiam,

że wszczęte zostało z urzędu postępowanie określone w rozdziale 10 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym w celu kontroli legalności uchwały Nr XVII/129/25 Rady Miejskiej w Białej Rawskiej z dnia 23 maja 2025 r. w sprawie podziału Sołectwa Wilcze Piętki na dwa odrębne sołectwa: sołectwo Wilcze Piętki i sołectwo Wilcze Piętki Drugie, która wpłynęła do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w dniu 28 maja 2025 r.

Uzasadnienie

Na mocy przedmiotowej uchwały Rada Miejska w Białej Rawskiej postanowiła między innymi o nadaniu Sołectwu Wilcze Piętki Drugie oraz Sołectwu Wilcze Piętki statutów w brzmieniu określonym w załączniku nr 1 oraz nr 2 do przedmiotowej uchwały - dalej statut.

Zastrzeżenia organu nadzoru budzi § 5 pkt 3 statutu, zgodnie z którym organem sołectwa jest również rada sołecka. Natomiast art. 36 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że organem uchwałodawczym w sołectwie jest zebranie wiejskie, a wykonawczym - sołtys. Rada sołecka wspomaga jedynie działalność sołtysa. Tym samym radzie sołeckiej nie można przypisać kompetencji organu sołectwa.

Wątpliwości organu nadzoru budzi również § 10 ust. 1 statutu, w zakresie użytych wyrazów: „w szczególności” określających obowiązki i kompetencje sołtysa. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury, zakres działania organów sołectwa, powinien zostać uregulowany w statucie w sposób wyczerpujący, w formie zamkniętego katalogu zadań. Przyjęcie innego założenia umożliwiłoby

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

bowiem przekazywanie np. organom sołectwa zadań w trybie pozastatutowym, zarówno przez radę gminy, jak i przez organ wykonawczy gminy. Taki porządek ustrojowy sołectwa jest zaś sprzeczny z upoważnieniem ustawowym zawartym w art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy o samorządzie gminnym (wyrok WSA we Wrocławiu z 5 czerwca 2012 r., sygn. akt III SA/Wr 111/12; wyrok WSA w Łodzi z 20 marca 2019 r., sygn. akt III SA/Łd 27/19).

Wątpliwości organu nadzoru budzi również § 12 ust. 2 oraz ust. 3 statutu, zgodnie z którym w skład rady sołeckiej wchodzi sołtys, który jest jednocześnie przewodniczącym rady sołeckiej. Należy zwrócić uwagę, że sołtys nie jest członkiem rady sołeckiej: „z przepisów ustawy o samorządzie gminnym nie wynika, aby sołtys jako organ wykonawczy w sołectwie (art. 36 ust. 1 ww. ustawy) z urzędu wchodził w skład rady sołeckiej. Wszyscy członkowie rady są wybierani w głosowaniu tajnym i bezpośrednim. Tym samym przyjęcie, że sołtys z urzędu wchodzi w skład rady sołeckiej, stanowi istotne naruszenie przepisów prawa w rozumieniu art. 91 ww. ustawy” (wyrok WSA w Gorzowie Wlkp. z 25 lutego 2021 r., sygn. akt II SA/Go 125/21, wyrok NSA z dnia 30 lipca 2024 r., sygn. akt III OSK 2519/22).

Zastrzeżenia organu nadzoru budzi również regulacja § 15 ust. 1 statutu, zgodnie z którym dla dokonania ważnego wyboru Sołtysa i Rady Sołeckiej na Zebraniu Wiejskim wymagana jest obecność co najmniej 1/5 uprawnionych do głosowania mieszkańców Sołectwa. Jak przyjmuje się w judykaturze, art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym - z którego wynika, że czynne prawo wyborcze przysługuje stałym mieszkańcom sołectwa uprawnionym do głosowania, zaś bierne prawo wyborcze posiada nieograniczona liczba kandydatów, jak również, że wybór sołtysa i członków rady sołeckiej następuje w głosowaniu tajnym i bezpośrednim - jest regulacją kompletną i nie zastrzega żadnego kworum dla ważności wyboru sołtysa i członków rady sołeckiej. Wprowadzenie zatem w statucie sołectwa dodatkowych warunków ważności wyboru uznać należy za niedopuszczalne, ponieważ modyfikują one mające charakter *ius cogens* ustawowe zasady wyboru sołtysa i rady sołeckiej (vide wyrok WSA w Kielcach z dnia 19 marca 2025 r., sygn. akt II SA/Ke 62/25).

Wątpliwości organu nadzoru budzi również § 31 statutu, zgodnie z którym „Zmiany statutu dokonuje Rada Miejska:

- z własnej inicjatywy,
- na wniosek Zebrania Wiejskiego.”,

ponieważ tak skonstruowana regulacja może zawężać inicjatywę uchwałodawczą dotyczącą zmiany statutu sołectwa. Mając na uwadze brzmieniem § 37 ust. 1 Statutu Gminy Biała Rawska stanowiącego załącznik do uchwały Nr XV/120/03 Rady Miejskiej Biała Rawska z dnia 25 listopada 2003 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminy Biała Rawska, inicjatywę uchwałodawczą posiadają:

- 1) radni;
- 2) komisje Rady;
- 3) kluby Radnych;
- 4) Burmistrz;

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

- 5) grupa 200 mieszkańców zamieszkałych na terenie Gminy Biała Rawska, posiadająca czynne prawo wyborcze.

Powyższa regulacja nie spełnia również wymogów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283), gdzie w § 124 załącznika do ww. rozporządzenia określono, że podstawową jednostką redakcyjną jest paragraf (§), a paragrafy można dzielić na ustępy, ustępy na punkty, punkty na litery, litery na tiret, a tiret na podwójne tiret.

Wobec powyższego, w terminie 7 dni od doręczenia niniejszego zawiadomienia, proszę o złożenie wyjaśnień w przedmiotowej sprawie. Wyjaśnienia należy przesłać do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi na adres Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP: /lodzuw/enadzor albo ePUAP: /lodzuw/skrytka.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Justyna Szymańska-Chłodzińska

Dyrektor Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli

Do wiadomości:

Burmistrz Białej Rawskiej

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP

<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.